

Előzetési ár:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 5 kr.

Hirdetések és nyilt-
téri közlemények
juttatásán közzétesek.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Gromon ut 8 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előze-
tési és hirdetői díjak,
úgy a lap széküldé-
sére vonatkozó pona-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:
minden vasárnap,
reggel.

Feladós szerkesztő:
Feymann Gyula
ÜGYVÉD.

Hirdetések
Vig Simon nyomdájában is felvételnek.
Gromon utca 8. szám.

Községi iskoláink államosítása.

A magyar nyelv ismerete közszükségletet képez Magyarországon. Ezen megdönthetetlen tényről meggyőződnek naponta különösen azok, kik nem beszélik azt. De leginkább a köznép az, a mely lépten nyomon, sokszor nagyon is drágán fizeti meg ebbeli tudatlanságát.

A magyar nyelv ápolása és tanítása a nemzetiségek lakta vidékeken egyedül a népiskola feladata. Ezen igazságról minden elfogulatlan ember meg van győződve.

Csak Pancsován vannak szomorú kivételek. Vagy nem szomorú jelenség az, hogy községi iskoláink államosítása ellen a szerbek legalább férfias nyíltsággal, sok (?) állítólagos német választó polgár azonban névtelen alattomosággal agítál! Őszintén megvallva, a szerbek eljárása nem is meglepő, mert hozzá vagyunk szokva, hogy minden ami magyar náluk gyűlölet tárgya; de hogyan egyeztetik össze a patentirozott névtelen német hazafiak a lépten nyomon hangoztatott patriotizmusukat a magyar államnyelv elleni izgatással? De nem szabad általánosítani, mert meg vagyunk győződve, hogy városunk német ajku polgárságának túlnyomó része távol áll ezen szégyenletes mozgalomtól.

Hogy közszükségletet képez a magyar nyelv tudása és hogy az idegen ajku nép gyermekeire nézve, ennek sikeres megtanulására, az egyedül hely a népiskola, annak bizonyítása jelen cikkünk célja.

Ha elfogulatlan és a józan észre hallgató férfakkal volna csak dolgunk, akkor elégséges lenne azon túlnyomó német ajku lakosságú városok és tisztán sváb községek példájára hivatkozunk, melyek önként hozták be a volt német tannyelvű elemi iskolákba a magyar tannyelvet. Kassán, Temesvárott stb. hol ezelőtt 25-30 évvel még teljesen ismeretlen volt a magyar szó az elemi népiskolákban, Verseczen, melynek német lakossága viseltetik anynyi szeretettel német anyanyelvű iránt mint a pancsovai „Bürgerek“ észszerűnek tartották gyermekeik érdekében a magyar tannyelv behozatalát.

Ott a magyar nyelv alapos megtanulása közszükségletet képez.

Vagy ott vannak Arad-, Temes- és Torontál vármegyék jómodu sőt gazdag sváb községei, melyek voltak községi iskoláik fenntartási költségének egész összegével járulnak az államosított iskolák fenntartásához, vajjon azok kevésbé

féltik az őseinketől rájuk maradt kincset, német anyanyelvüket mint a pancsovai „Wähler“-ek? Ott is közszükséglet a magyar nyelv tudása.

Miután azonban az előttünk fekvő „Appell“ arra enged következtetni, hogy a névtelenség bő köpenye alá rejtőző csökkönyös „Schulvereinstákkal“ van dolgunk, nem előgedhetünk meg a felsorolt szép példák felemlítésével, hanem meg kell kísérelnünk az államosítás illetve a magyar tannyelv ellen felhozott érveiket (?) megérőltleníteni.

Azt mondják, hogy községi iskoláink államosítása esetében veszélyeztetve volna az anyanyelv.

Ezen szép hangzású frázissal azonban csak azt bizonyították hogy vagy nincsenek tisztában községi iskoláink államosításának mikéntjével, vagy szándékosan látnak sötétben.

A bizalmas érdekezleten előadatott, hogy a községi iskolák államosítása esetében a tannyelv ter mészetesen a magyar lenne, de a német vagy szerb anyanyelv mint önálló tantárgy szintén alaposan taníttatnék.

Az anyanyelv intenzív tanításához kötött feltétellel való államosítás tehát semmi veszélyt sem hozhat az anyanyelvre. Hanem igenis rendkívül előnyös nevelés-tanítási szempontból.

A községi (anyanyelvű) iskolákban ugyanis a mellett, hogy a tantervben előirt tananyagot a gyermekeknek német- vagy szerb anyanyelvükön megtanítják, még a magyar nyelvet is nemcsak mint önálló tantárgyat, hanem minden tantárggyal kapcsolatban is kell tanítani. Tehát tekintve a tanító fáradságosabb munkájától, a nem magyar ajku elemi iskola növendéke kétszeres munkát kénytelen végezni akkor, mikor anyanyelvén és magyarul is kell tanulnia. Az anyanyelvi tanítás sikeressége mellett azonban magyar nyelv tanítására illetve tanulására fordított fáradság, ugy a tanító mint a tanuló részéről, — hiába való nakk bizonyul.

Nyelvet nem könyvből, hanem csak gyakorlatból lehet megtanulni. A gyakorlat pedig folytonos beszédből áll.

Vajjon nem látja-e be a jóindulatu laikus is, hogy az olyan gyermek, ki az iskolán kívül soha magyar szót nem hall, — a neki teljesen idegen magyar nyelvet heti 4 órái tanítás mellett (tanterv szerint) nem sajátíthatja el.

Ha azonban a magyar tannyelv, akkor a gyermek az iskolában való folytonos gyakorlatát taligen is sajátíthatja azt. Például a reá azon városok és községek nem

magyar ajku gyermekei, kik magyar tannyelvű iskolákban tanulnak. De a mellett, hogy megtanulnak az ilyen iskolában magyarul, az anyanyelvet sem felejtik el. Hiszen nem is felejtetik el, azoⁿ egyszerű oknál fogva, mert a szülői házbán és az utcán is csak azon beszélnek.

De nemcsak a szülői házbán hallja és beszéli a gyermek anyanyelvét, hanem az iskolában is. Merthiszen az anyanyelv azon eszköz melynek segítségével tanítják a magyar nyelvet. Azonban nemcsak mint segédnyelv, hanem mint önálló tantárgy is taníttatnék az anyanyelv heti 4-5 órában. Ez pedig teljesen elengedő arra, hogy a gyermek nemcsak hogy el ne feledje hanem még ápolhassa és fejlesztesse szóval alaposan megtanulhassa anyanyelvét.

A különbség az anyanyelvű iskola és a mi leendő állami vagyis magyar tannyelvű iskola között tehát az, hogy míg a német vagy szerb tannyelvű iskolában a gyermekek a kettős munka daczára a magyar nyelvet nem tanulják meg, (20 évi tapasztalat bizonyítja) addig a magyar tannyelvű iskolában a nem magyar anyanyelvű tanulók a mellett hogy elsajátítják az anyanyelvet még anyanyelvüket is alaposan megtanulhatják.

Ez tény! Vagy talán nem tudnak a temesvári magyar tannyelvű községi iskolákba járó német, szerb vagy román ajku gyermekek anyanyelvükön ép oly helyesen beszélni, mint az államnyelven?! Es a mi ott jó és helyes az csak mi nálunk volna rossz és helytelen?

Minden becsületes hazafinak, minden gyermekei jövőjéről gondoskodó apának be kell tehát látnia hogy úgy magyar nemzeti szempontból mint gyermekei jó felfogott érdekében is a magyar nyelv alapos tanulása ellengedhetetlen szükség. A magyar nyelnek alapos megtanítása azonban csak az elemi iskolában lehetséges és pedig csak akkor, ha a tanítási nyelv a magyar.

Tehát ne kísérletezzünk tovább gyermekeinkkel a mostani rendszerrel, hanem fogadjuk el a más helyütt jónak, üdvösnek bizonyult újítást, a magyar tannyelvet.

Különben sajátságos jelenség az, hogy az államosítással járó magyar tannyelv behozatala ellen oly emberek agítálnak, a kiknek vagy nem volt sőt jelenleg sincsen iskolájuk, vagy olyan gondos apák, a kik daczára annak, hogy német

anyanyelvűek és dacára annak, hogy ilyen tannyelvű iskolák által rendelkezésükre nem a német tannyelvű iskolába, hanem a magyar állami iskolába küldték és küldik jelenleg is gyermekeiket. Vajjon elfelejtették-e ezek őseik drága hagyományát, az anyanyelvet? Vagy valami felsőbb lények az ő gyermekeik? A kiknek hasznára van az a mi másoknak állítólag kárukra válik!

Ezek a népámitók vezet prédikálnak, de maguk bort isznak. Más-kép beszélnek és más-kép cselekednek.

És az ilyen kétes jellemű választók (?) még azzal merik fenyegetni, a törvényhatósági bizottság választott tagjait, hogy majd számon kérik sáfarkodásukat.

Szerencse, hogy a madarat tolláról meg lehet ismerni. Meg vagyunk győződve, hogy német ajku városatyáink is meg fogják ismerni a német nyelv hivatalos és ismeretlen védőinek indokait és úgy a magyar hazáért mint a jövő nemzedékek érdekében nem fogják magukat hangzatos frázisoktól befolyásoltatni.

Mert különben igazán elfog jönni a leszámolás napja, a mikor azonban nem választóik, hanem gyermekeik és unokáik fogják kérdőre vonni azon pótolhatatlan mulasztásért, melylyel magyar hazájukban való előmenetelüket megakasztották.

... r.

— **Faure Felixet** a francia köztársaság elnökét csütörtökön este 7 órakor szélhűdés érte. Este 10 órakor Faure Felix meghalt.

— **Bánffy lemondása.** Bánffy Dezső báró miniszterelnök pénteken nyújtotta be az öszkabinét lemondását. A leendő miniszterelnöknek Fejérváry Géza bárót emlegetik.

A tisztviselő egyesület zárjelentése az 1898. üzleti évről.

Tisztelt közgyűlés!

Az I. ált. tisztviselőegylet a múlt évben is örvendetes haladást mrtathat föl.

I. Az életbiztosítás.

1898-ban volt az összes emelkedés 6473 biztosítás, melyek 6.288.100 frtnyi tőkét képviselnek; ha a tapasztalás után nyert levonások megtételek, marad mint tiszta szaporodás 2450 biztosítás 2,255.000 frt biztosított tőkével.

A biztosítás állapota tesz 1898 végével összesen 79.300 biztosítást 77.450.000 frt biztosított tőkével.

1898-ban fölszaporodtak a díjbevételek 2,900.000 frtra. A díjtartalék alapja pedig állott 1898 végével 19.000.000 frtból, mely összeg egyenlő a biztosítások által tényleg megtakarított összes tőkével.

A múlt évben 1100 biztosítási bárca vált esedékessé 1,007.680 frt biztosított összeggel. Az életbiztosítási intézmény fönnállása óta (33 év) összesen 22,107.000 frtot fizetett ki.

A lefolyt 1898. évben társulatunk hozzájárulásával 2000 frtnyi életbiztosítási szerződések kötöttek; lejárt biztosítási esetekben társulatunk közreműködésével pedig 23.000 frt fizetett ki minden akadály nélkül. A társulatunknál nyilvántartott biztosított összeg 85.100 frtra rüg. Az életbiztosítási osztályt minden tagnak figyelmébe ajánlani el nem mulasztthatjuk.

2. Humanizmus.

Az osztr. magy. monarchia I. ált. tisztviselőegylet a humanizmus terén is igen élénk tevékenységet fejtett ki. Az elmúlt évben kiosztott 8.600 frt a ki-segítő alapból, 6.300 frt a gyógyalapból, 16.800 frt az oktatási alapból, 4.200 frt a Fellmann Norwill-féle alapból, összesen 35.900 frt. Az egylet fönnállása óta (30 év) 840.000 frt fordított jótékony célokra.

Az általános alapokból kieszközöltünk a múlt évben csoportunk tagjai számára: az oktatási alapból 80 és a gyógyalapból 80. összesen 160 frtot.

3 Társulatunk.

A takaré- és előleg társulat tagjainak száma 1897 végével 265 volt; miután 1898-ban 26 tag be- és 16 tag kilépett maradt 1898 végével 275 tag.

A felelős részvénybetétekre 1897 végével 47.110 frt 75 kr. volt befizetve, 1898 folyamán befizetett 5.104 frt 76 kr., összesen 52.215 frt 51 kr., 1898-ban pedig visszafizetett 5.262, frt 90 kr., maradt tehát 46.952 frt-61 kr. részvénybetét

Az 1897. év végével a tagoknak nyújtott előlegek összege 63.185 frt 98 kr. volt, mely összeg az 1898-ban kiadott 32.046 frt 39 krnyi előleggel összesen 95.232 frt 36 kr tett ki; ebből 1898-ban visszafizetett 35.645 frt 10 kr. s így követelésünk az 1898. év végével még 59.587 frt 26 kr. — Társulatunk fönnállása óta 399.472 frt adatott ki előleg fejében.

1897 végével volt 10.000 frt tartozásunk a főegyletnél, 1898-ban fölvevünk 3000 frtot, de ismét törlesztettünk 7000 frtot s így tartozunk 1898 végével 6000 frttal.

A tartalék alap volt 1897 végével 3902 frt 96 kr. 1898-ban szaporodott 105 frt 4 krral s a múlt év végével tett 4008 frtot.

A kiadások levonása után marad mint tiszta nyereség 3.494 frt 77 kr.

Ezen tiszta nyereség fölosztása céljából következő javaslatot batorodunk a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni: 1) a felelős részvénybetétekre jussék ki 6%-os osztalék -2877 frt 83 kr. 2. alapszabályaink 40. §-a értelmében a) 2% a főegyletnek 69 frt 90 kr. b) annak oktatási alapjába 40 frt. 3) saját tartalék alapunkra fordítsunk 200 frtot; 4) a megmaradt 307 frt 04 krtirjuk a következő év számlájára.

Az igazgatóság 44 ülésen tárgyalta a beérkezett 782 ügydarabot.

Végül még jelentenünk kell, hogy alapszabályaink értelmében kilépnek az igazgatóságból: Fodor József, Kossanics János és Málnássy Ferencz urak. Rodosavljevics Károly úr pedig leköszönözés folytán; a főügyelő bizottságból: Andrejovitch Antal úr, Kovács György úr pedig leköszönés folytán, minélfogva a főügyelő-bizottságba 2 rendes és 2 póttag, az igazgatóságból 4 rendes és 3 póttag választandó lesz.

A kilépett tagok alapszabályaink értelmében újból választhatók.

Pancsován 1899. január havában.

Weiss Károly
titkar.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Mattanovich Adolf polgármester igen fontos városi ügyekben tegnap délután elutazott. Jovanovics Sándor városi tanácsnok pénteken Budapestre utazott, honnan holnap érkezik vissza.

— **Megnyílnak az iskolák.** A majdnem 3 hónapig zárva volt óvodák, elemi népiskolák, iparos és kereskedelmi tanonciskolák

holnap ismét megnyílnak. A járvány bizottság ezen intézkedését azzal indokolja, hogy az utolsó 10 nap alatt egyetlen egy újabb betegkedési eset sem jelentetett be.

— **Halálozás.** F. hó 14-én halt meg Heckstatter Ignác 80 éves korában. A boldogult városunk egyik köztisztviselője álló derék iparos volt ki az autonóm rom. kath. hitközség alapítása körül szerzett magának érdemeket. Temetése csütörtökön délután ment végbe óriási közönség részvételével. Nyugodjék békében.

— **Közgyűlés.** A pancsovai tisztviselőegylet, ma délelőtt 11 órakor tartja XX. rendes közgyűlését a városháza nagy termében. Napirenden állanak: 1. Jelentés az I. ált. tisztviselő egyesületről. 2. Az 1898 évi zárjelentés. 3. A felülvizsgáló bizottság jelentése. 4. A tiszta nyereség fölosztása. 5. A részvénybetétek maximumának meghatározása. 6. Az előlegek után fizetendő kamatláb megállapítása. 7. A felvehető kölcsönök maximumának meghatározása. 8. Jndítványok. 9. Pótválasztások.

— **Királyi kegyelem a katonaszökevényeknek.** Ó Felsége ötvenéves uralkodói jubileuma alkalmából tudvalevőleg kegyelmet adott a katonai szökevényeknek. A honvédelmi miniszter most közölte rendeletben Ó Felségének 1898. december 2-ikán kelt legfelsőbb elhatározását, a mely szerint a királyi kegyelem kiterjed azon védkötelesekre, a kik az állításon való meg nem jelenés miatt vagy vizsgálat alatt állanak vagy már jogerősen el vannak ítélve, továbbá azon katonákra, kik a tényleges szolgálatból történt szökés miatt hadbírói vizsgálat alatt vannak, vagy már elítéltek, úgy a közös hadsereg, mint a honvédség állományában. A katonai hatóságokkal a rendeletet már közölték.

— **Márczius 15-ének megünneplése.** Régi szokáshoz híven városunk magyar egyesületei már is megteszik előkészületeiket márczius 15-ének méltó megünneplésére. A „Társaskör“, a „Gromou Egyeslet“ és a „Pancsovai Magyar Dalkör“ kiküldöttéi már legközelebb meg is állapítják a részletes programot. Az éneknél való közreműködéshez városunk azon hazafias dalegyesületei, melyek már többször közreműködtek, is fel fognak kéretni.

— **Fontos városi közgyűlés.** Városunk törvényhatósági bizottsága ez évi első rendes közgyűlését f. hó 28-án tartja. A tárgyszorozat ninesen ugyan még megállapítva, de halomlás szerint igen érdekes sőt felette fontos ügyek lesznek napirendre tűzve. Választás utánján be lesz töltve ugyanis nemcsak a IV-ik tanácsnoki állás, hanem a pénztárosi és az esetleges üresedésbe jövő aljegyzői és pénztár ellenőri állások is. De kiváló fontosságú tárgy lesz a községi iskolák államosítására vonatkozó indítvány, melynek mikénti eldöntése kimondhatatlan előnnyel vagy hátránnyal járhat városunkra nézve.

— **Hamis élelmi cikkek a piacon.** Nem első már az a panasz, mely a piaci hamis árúk forgalomba hozataláról szól. S úgy hisszük, nem is utolsó, ha a rendőrség továbbra is ilyen lelkiismeretesen (?) fogja gyakorolni az ellenőrzést. Mert hát nem elég a drágaság, amely a szegény embert nyomja elő a minden napra való kenyeret. Ehhez járul még az is, hogy meghamisított árúkat kénytelen vásárolni a vevő közönség, mit az csak aztán vesz észre ha becsapták. Most a tejpiacon hamis árúit panaszolja egy olvasónk, aki szintén pórul járt az ott székelő kofáktól vett holmival. Különös előszorrettel hamisították nálunk a tejet, a tejfölt és a vaját az azokat áruló jeles asszonyok, a kiket rendőrségünk fokozott figyelmébe ajánlunk. Hogy miképen hamisítják ezen élelmi cikkeket nem tudjuk, csak tény az, hogy a gazdaasszony csak otthon látja, hogy menyenyire megcsalták őket, mert sem főzje sem sütése nem sikerül. Tessék már végre egy keveset törődni a közönség érdekeivel is és megvizsgálni a piacon vitt árúkat. A hamisítottakat pedig elkobozni.

— **Pancsova étvágya.** Január hó folyamán levágtak 132 szarvasmarhát, 255 borjút, 308 nagy sertést, 5 kisebb sertést, 57 juhót és 2 bárányt. Ha még ehhez hozzá számítjuk azon temérdek malacot, libát, pulykát csirkét stb., melyet sütte, főzve, kirántva elfogyasztott, akkor azt látjuk, hogy a pancsovaiaknak jó étvágyuk van.

— **Közgazgatási alaposág.** Különlegességnek beüldöttek nekünk egy idézést, melyből kitűnik mily alaposággal dolgoznak rendőrkapitányságunknál. Ezen idézés február 13-áról van keltezve, 16-án lett kézbesítve; a föl pedig a törvényes következmények terhe mellett f. évi január hó 15-ére van beidézve. Aztán még azt merik mondani, hogy nálunk ninesen rend.

Sömör-betegséget: száraz, vizenyös ikkelyes sömört (flechten) s az e bajjal együtt járó, kiállhatatlan „börviszketeget“ jótállás mellett gyógyít, sőt azokat is, ki gyógyulást sehol sem találtak. A „Dr. Hebra sömörirtója“. Külső használatra való, nem ártalmas. Ára 6 frt. o. é. vám-és postadíjmentesen (levéljegyekben is) utánvétellel 50 krral több. Kapható St. Marien-Droguerie Danzig. Deutschland.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő ő-szeköttségben nem álló kereskedők gazdasági- és egyéb magféléket, különösen répmagvakat mind Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a gazdaközönség tájékoztatásul, másrészt a magszükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédelméül kijelenteni, hogy a vidéki ismét-eladóknál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégmentől származóknak, melyek vagy

az én ólomzárammal,
vagy egy álló

medvét jelkepező

törvényszékieleg bejegyzett védjegyen mel vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön

csász és kir. udvari szállító
magnagykereskedés
BUDAPEST, VI., Andrássy-út 23. sz.

**H a n g o k
a közönség köréből.**

Köszönőlevél Amerikából.

Az eredeti levél másolata, szó szerinti magyar fordításban.
Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.
New-York, 1898. május 18.

Igen tisztelt Uram!

1895. november 12-én oly nagyfokú rheumába estem, hogy ágyba voltam kénytelen feküdni. Nyolcz hónapig feküdtem egyazon helyzetben. egy szemernyi mozdulatot nem voltam képes tenni: testem súlya 175 lbs-ról 130 lbs-re fogyott, jeleül az izmányu fájdalmaknak, amiket ezen éven át kellett szenvednem. Mindenféle gyógymódot megpróbáltam, de ezekre azonban a legkülönbözőbb gyógymódok használatának, így a többi közt a Liment Electric török fürdőknec stb. daczára az orvosok minden lehetetlen kezelésének, állapotom nem javult, úgy, hogy az orvos, aki legutoljára kezelte, kijelentette, hogy több pénzt tőlem el nem fogad, mert további pénzkidadás czéltalan volna.

És az idő mult, míg egyszer egy barátommal jöttem össze, aki említést tett Wilhelm köszvény és rheuma ellen való vértisztító teájáról, amelyet rheumánál hiányozhatatlan szernek mondott. Elbeszéltem neki egyéb szerekkel való kísérletezéseimet és nagyon keveset bíztam benne. Ugy látszik, mintha a sors sugalmazta volna, hogy Önnek irjak, szívem sejtette, hogy még van egy segítség, mely kigyógyít. És meg is gyógyítottam róla, hogy ilyen mentő létezik. Lehetetlen szavakkal esetelnem a szörnyű fájdalmakat, amiket az utolsó 3 év alatt kiállottam; most azonban már teljesen nyugton vagyok, hiszek abban a pillanatban, amikor úgy érzem magamat, mint egy újonnan született gyermek, a Wilhelm-féle köszvény és rheuma ellen való vértisztító teát a világ minden kincsénél többre becsülve.

Legyen oly jó Uram, küldjön postafordultával b. c. p. D. 1 tucat (12) csomaggal az Ön Wilhelm-féle köszvény és rheuma ellen való vértisztító teájából.

Önök a legjobb egészséget és hosszú életet kívánva, maradok nagyrabecsüléssel

József M. Gorodn,
179. Orchard St. New-York,
Amerika Egyesült Államok.

Kapható minpen gyógyszerárban.

**Főraktár: Wilhelm Ferencz, gyógyszerész
Neunkirchen Alsó-Ausztria.**

Kapható: **Budapest:** Török József gyógyszerár, Perti Ottó gyógyszerész, Váci-körút 17., Thallmayer és Seitz, Kochmeister Frigyes utódi és Neruda Nándor. **Bécsben:** K. u. k. Hofapotheke. **Berlinben:** N. Schoring's Grüne Apotheke. **Chaussee-Str. 19. Münchenben:** Dr. Bedall. Thal 13.
Vidéken minden jobbnevű gyógyszerárban és droguerieben.

*) E további közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

GASPARADIN
RADITZ,
legjobb szep: SZÉKREKEDÉS, GYOMOR- és MAJBAJ, ÉTVÁGYTALANSÁG, SÁRBASÁG, ARANYÉR, ELHÍZÁS, VÉRTOULÁS és FEJFÁJÁS ellen, kiváló VÉR-TISZTÍTÓ.
Orvosi tekintélyek által kipróbálva és ajánlva.
1/2 doboz 60 kr., egész doboz 1 frt 10.
Az összeg előzetes bolti készleten bérmeleve.
WILHELM FERENCZ
tör. védve
zsírmentes és ártalmatlan finomító és szepítő
KÉZ- és ARCZ-CHÈME.
Nappal is használható!
Kiválólt hatású BŐRHIBÁT, nyom. SZEPLŐT, MAJFOLTÓT, BŐRATKÁT, BŐRHÁMLÓST, PATTANÁST stb. - Ittőlgy ára 1 frt. - Hozzá
PULCHERADINPOUDRE
1 doboz 50 kr., (fehér, rózsás vagy citrom.)
PULCHERADINSZAPPAN
bőrönmosó, remek illata, nagyon tartós, 1 doboz 40 kr., 3 doboz 1 frt 10 kr.
MIRTUS-FEHÉRTŐ
vörös tocsk, barna fuzek, vörösdudut arcz, orv ellen az egyetlen gyógyszer. 1 doboz 2 frt.
Készül és méltó!
RADITZ ROBERT gyógyszerár
VIII. József-körút 62a.
Győr- és Sopron-utca 14. sz.

Amerikai zsebórák.
Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb mint a legdrágábbaké.
Ára darabonként 3 forint.
Jótállás mellett, míg a készlet tart.
Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.
Önberetváló készülék.
Fox, vagy lódi solingeni gyártmány, sok kiállításán ki tüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tisztu és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Török és pénztmegtakarító.
Darabja 3 frt.
A penge ***csillagos aczéllal és a többi részei alpacaból vannak.
Egy külön penge hozzá 1 frt.
Megrendelhető:
POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál
BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.
A Gyűjtőinek 5 drb. után egy ingyen káldetik

Tanoncz
kellő iskolai képzettséggel teljes ellátás és esetleg ruházás mellett felvétetik Zeé Rezső vegyeskereskedésben Staresóván

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER
Linimentum Capsici compos.
Ezen hírneves házi szer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik közvényenél, csúzá, tag-szagattásnál és meghüléséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készleten van; főraktár: Török József gyógyszerész-mű Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több ki-sebértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéggeljes nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és TÁSA, csász. és kir. udvari szállítók, **RUDOLSTADT** (Thüringia).

A tisztelt Kerékpárosokhoz!
Mind eddig évenként, ez évben is igyekeztem, Pancsova város és környéke részére a legjobb hírnevű
Dürrkop-féle Diana kerékpár
egyedüli árusítását elvállalni melyek kütönféle ujitásokkal és csakis **elsőrendű légesóvekekkel és köpenynyel** vannak ellátva, ép úgy a legújabb és legteljesebb találmányu **Kless-Plessing-féle** gráci lánccnelküli kerékpárok.
Továbbá gráci Styria Meteor és Defiance amerikai kerékpárok. Nagyobb igen kedvező kötés-k folytán ez időszertinti kerékpárok árai **legjutányosabbak és havi részletfizetésekre is szollanak.** A nálam vásárolt kerékpárok tekintetében egy teljes évre vállalom **jótállást,** műhelyemben minden elgondolható javítások legfigyelmesebben, azonnal és olcsó áron eszközöltetnek. Valamennyi **ujdon alkatreszek** nálam kaphatók, kerékpárok kölcsönképen is adtnak, **oktatás ingyen** nyujtatik. Számos megrendelésért esedez **tisztelettel**
Fischer Miksa
Üzletemben köztudomás szerint nagy választéku készleten van arany- és ezüst ékszer-tárgyak, China-ezüst-árak, látszerési czikkei, finom amerikai Nickel-csüptetők 75 krtól feljebb.
Nagy ó r a r a k t á r tetemesen leszállított árak mellett; bár mely jegyü legjobb varrógépek ugymint
Singer-féle varrógép 27 frttól feljebb,
továbbá képek, tükrök, lámpák szintén leszállított árak mellett. **Törött aranytárgyak, drágakövek és régi pénzemek** legmagasabb árakon **vásároltnak,** kívánatra új árucikkekkért becsenéltetnek.

következő ügy a tkvi hivatalban mint a Sztarcsova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 28 frt 23 frt 75 kr. 5 frt 70 kr. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1898 évi decz. hó 22-én.

Tóth,
k. t. albró.

1367. szám.

1899.

Arverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. és 120 §-a értelmében közhírré teszi, hogy az antalfalvi kir. bíróságnak V. 1243/2 1898. számú végzése által Fardos és Brachfeld budapesti lakos javára, **Polyák Feró** antalfalvai lakos ellen 22 frt tőke ennek 1898. évi augusztus hó 1. napjától járó 6% kamatai, — 1/3% váltódíj, — eddig összesen 34 frt perköltség 1 frt árverés kifizetési követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefogalt és 800 frtra becsült Clayton és Shurtlewort féle 4 ló erejű cséplő gép teljes felszereléssel a teljesített fizetések beszámításával nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az antalfalvi kir. bíróságnak Polg. fenti sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen Antalfalván adós lakásán leendő eszközzésére 1898. évi márczius hó 2. napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alól is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Antalfalván, 1899. évi február hó 17. napján.

Gunics Béla

kir. bírósági végrehajtó.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A cég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amely nyíben ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Horvát-, Slavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állományozó ezuttal 500,000 db: vadoncz-állományozó 8 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajra létesült s így az főként a homoki szőlőtelepítőknek kincses háza azért mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövezes talajban, nemkülönben a nedvtől még mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszap-terakodású vagy túlságosan kőverített talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult Bereczki Máté mezőgazdász hírneves telepről valók. Ugy magaderekú, valamint törpe csemeték megrendelésre, például: k. körte, alma, szilva, őszibarack, kajzerin-barack, cseeresnye, meggy, lasponya, biró, dió és eperhől. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökérű, fűhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krtig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák díjja 45-50 kr. Nagyban vétel, nál az árak külön megállapítás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaurítás folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökérzetükkel fogva főként nagyban telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt cégnél. A gazdag gyökerezeti vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frt-ig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-cím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, CZEGLÉDEN.

!! Tessenék árjegyzéket kérni !!

Még sohasem

100.000 koronát

LÉTEZETT!

Lehet az Újságíró-sorsjegyek utolsó huzásánál, mely már helnapután kedden február 21-én fog okvetlenül megtartatni, egy koronával nyerni.

Főnyeremény 100.000 korona, 10.000 korona stb. stb.

Egy sorsjegy
ára egy korona.

Sorsjegyek kaphatók: az összes bankokban, váltóházakban, dohánytőzsdékben és ezen lap kiadóhivatalában.